

HOOFDSTUK

9

Conclusies en
aanbevelingen

- Het waterplan en de waterbeheerplannen bevatten logische keuzes; Het waterplan vertaalt de nationale opgaven naar regionaal beleid. Afwijkingen worden gemotiveerd en rekening wordt gehouden met toekomstige ontwikkelingen zoals klimaatverandering. Maatregelen in de WBP's en doelen in het PWP sluiten op elkaar aan. Ook de aansluiting van maatregelen op doelen in het 'eigen plan' is aanwezig.
- Als gekeken wordt naar de Telos-driehoek zijn de meeste maatregelen in waterplan en waterbeheerplan gericht op het kapitaal 'planet'. Veel aandacht gaat uit naar watersysteemherstel, met ecologische doelen als belangrijkste drijfveer. Dit vloeit op zich logisch voort uit het feit dat de plannen primair gericht zijn op het water, een belangrijke voorraad binnen het kapitaal planet. Consequentie is dat risico's juist vooral optreden in de andere twee kapitalen: people en profit. Zo kan het verhogen van grondwaterstanden ten behoeve van de natuur leiden tot ongewenste effecten voor landbouw of bebouwing. Bij uitwerking van deze plannen zal dan ook een zorgvuldige belangenafweging nodig zijn.
- Voor het kapitaal 'people' bevat het voorkeursalternatief vooral kansen voor wateroverlast en waterveiligheid. Zo worden waterkeringen langs de Maas aangepakt en worden waterbergingsgebieden aangelegd. Hierdoor neemt de kans op wateroverlast af. Risico's doen zich voor bij de voorraden cultuurhistorie en archeologie. Zo kunnen bij uitvoering van projecten cultuurhistorische waarden aangetast worden. In diverse gebieden met hoge archeologische waarden vindt beekherstel plaats. Of dit risico daadwerkelijk optreedt, afhankelijk van de wijze van uitvoering. Het waterplan heeft wel expliciete aandacht voor deze risico's. Tot slot valt op dat het waterplan duidelijke aandacht heeft voor de kansen die er liggen om het kapitaal people mee te laten profiteren van groei van het kapitaal planet, bijvoorbeeld in de vorm van belevingswaarden van water en herstel van aan het water gebonden cultuurhistorie zoals watermolens.
- De waterbeheerplannen geven voor een belangrijk deel invulling aan de doelen uit het waterplan. De doelstellingen op het vlak van waterkwaliteit, specifiek het terugdringen van de nutriëntengehaltes, lijken niet haalbaar met het maatregelenpakket. Een in de plannen genoemde verklaring is dat ook andere partijen (rijk, buurlanden) verantwoordelijk zijn voor maatregelen op het gebied van de waterkwaliteit. Dit neemt niet weg dat op regionale schaal meer maatregelen mogelijk zijn, dan er nu worden genomen. Het is wel de vraag of extra regionale maatregelen kosteneffectief zijn ten opzichte van maatregelen door andere partijen.

- De afwegingen die de waterschappen gemaakt hebben bij de uitwerking van de resultaten van de gebiedsprocessen naar de WBP's zijn vooral gericht op haalbaarheid en betaalbaarheid, en niet primair op het optreden van milieueffecten. Deze milieueffecten zijn tijdens de gebiedsprocessen afgewogen. Gevolg hiervan is dat bepaalde typen maatregelen 'een beetje meer of een beetje minder' uitgevoerd worden dan aanvankelijk in de plannen was opgenomen. Voor de beoordeling op milieukansen en –risico's heeft dit weinig gevolgen.
- In het PWP en de WBP's zijn maatregelen voorgesteld die onder andere rekening houden met, of juist bedoeld zijn om aan de ruimtelijke en abiotische randvoorwaarden voor de habitattypen en -soorten van de Natura 2000-gebieden te kunnen voldoen. De plannen zullen dan ook grotendeels positieve gevolgen hebben voor de Natura 2000-gebieden. Het kan echter niet worden uitgesloten dat er mogelijk ook negatieve effecten optreden. In dit planMER zijn de risico's van de plannen in beeld gebracht en is aangegeven waar, met welke habitattypen en –soorten mogelijk knelpunten kunnen ontstaan ('significante effecten niet uit te sluiten'). Bij een verdere concrete uitwerking van de plannen kan hiermee rekening worden gehouden en kan een groot deel van deze mogelijke knelpunten via mitigerende maatregelen worden weggenomen. Daarbij kunnen maatregelen habitat- en soortspecifiek worden uitgewerkt.
- Als de milieuaspecten waar zich duidelijke risico's voordoen voldoende aandacht krijgen of gemitigeerd worden bij uitwerking van de maatregelen, zijn geen onoverkomelijke negatieve milieueffecten bij uitvoering van het voorkeursalternatief. Risico's treden vooral op tijdens uitvoering van maatregelen. Dit kunnen korte, tijdelijk optredende effecten zijn, zoals het verstoren van beschermde soorten bij graafwerkzaamheden. Ook langdurige tijdelijke effecten als uitspoeling van fosfaat bij grondwaterstandverhoging of permanente effecten als aantasting van archeologische waarden, zijn mogelijk.

BIJLAGE 1

Toelichting planMER plicht

Overzicht mogelijk m.e.r.(beoordelings)plichtige besluiten waarvoor waterplan en WBP's kaderstellend zijn

- beekherstel en waterberging voor zover er sprake is van een functiewijziging van > 125 hectare (en vastlegging plaatsvindt in een ruimtelijk plan = waterplan) [cat. 9];
- aanleg/wijziging van primaire waterkeringen [cat. 12];
- strategisch grondwaterbeheer voor zover dit het kader biedt voor grote grondwateronttrekkingen en/of infiltraties [cat. 15];
- oprichting/wijziging/uitbreiding RWZI >50.000 i.e [cat. 18];
- structurele peilverlaging >16 cm in gevoelig gebied of weidevogelgebied en > 200 hectare[cat. 27]

Overzicht Natura 2000 gebieden waarbij waterplan en WBP's mogelijk maatregelen bevatten die effect op hebben op deze gebieden

- Biesbosch (5) (Habitatrichtlijn) - Biesbosch (3) (Vogelrichtlijn)
- Boezem van Brakel (135) (Habitatrichtlijn)
- Boschhuizerbergen (88) (Habitatrichtlijn)
- Ossendrecht (54) (Habitatrichtlijn)
- Brabantse Wal (75) (Vogelrichtlijn)
- Groote Peel (32) (Habitatrichtlijn) - Groote Peel (12) (Vogelrichtlijn)
- Haringvliet (33) (Habitatrichtlijn) - Haringvliet (66) (Vogelrichtlijn)
- Hollands Diep (oeverlanden) (99) (Habitatrichtlijn) - Hollands Diep (67) (Vogelrichtlijn)
- Kampina en Oisterwijkse bossen en vennen (35) (Habitatrichtlijn) - Kampina (14) (Vogelrichtlijn)
- Kempenland (36) (Habitatrichtlijn)
- Krammer-Volkerak (40) (Habitatrichtlijn) - Krammer-Volkerak (16) (Vogelrichtlijn)
- Langstraat bij Sprang-Capelle (104) (Habitatrichtlijn)
- Groote Heide - De Plateaux (31) (Habitatrichtlijn)
- Leenderbos en Grote Heide (76) (Vogelrichtlijn)
- Loonse en Drunense duinen, de Brand en de Leemkuilen (42) (Habitatrichtlijn)
- Mariapeel & Deurnesepeel (45) (Habitatrichtlijn) - Mariapeel & Deurnese Peel (5) (Vogelrichtlijn)
- Markiezaatsmeer (19) (Vogelrichtlijn)
- Oeffeltermeent (113) (Habitatrichtlijn)
- Regte Heide en Rielse Laag (55) (Habitatrichtlijn)
- Strabrechtse Heide en Beuven (63) (Habitatrichtlijn)
- Ulvenhoutse Bos (125) (Habitatrichtlijn)
- Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek (66) (Habitatrichtlijn)
- Ringselven en Kruispeel (56) (Habitatrichtlijn)
- Weerterbos (71) (Habitatrichtlijn)
- Weerter- en Budelerbergen (77) (Vogelrichtlijn)
- Zoommeer (74) (Vogelrichtlijn)

BIJLAGE 2

Lijst met afkortingen en definities

Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen bestuur
AHS	Agrarische hoofdstructuur
DB	Dagelijks bestuur
EHS	Ecologische hoofdstructuur
EU	Europese unie
GGOR	Gewenst grond- en oppervlaktewaterregime
GHS	Groene hoofdstructuur
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
GS	Gedeputeerde Staten
IGA	Integrale Gebiedsanalyse
IKAW	Indicatieve Archeologische WaardenKaart
KRW	Kaderrichtlijn Water
LGN	Landgebruikskaart Nederland
MER	Milieueffectrapport
m.e.r.	Milieueffectrapportage
MTR	Maximaal Toelaatbaar Risiconiveau
N2000	Natura 2000
OAS	Optimalisatie Afvalwatersysteem Studie
PWP	Provinciaal WaterPlan
RO-beleid	Beleid ruimtelijke ontwikkeling
RWSR	Regionale Watersysteemrapportage
RWZI	Rioolwaterzuiveringsinstallatie
SGBP	Stroomgebiedbeheerplannen
TOP	Prioritaire gebieden t.a.v. aanpak verdroging
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
WB21	Waterbeheer 21e Eeuw
WBP	Waterbeheerplan
WHP	Waterhuishoudingsplan

Grondgebonden agrarisch bedrijf: een agrarisch bedrijf waarvan de productie geheel of in overwegende mate afhankelijk is van het voortbrengend vermogen van onbebouwde grond in de directe omgeving van het bedrijf. Grondgebonden bedrijven zijn in ieder geval: akkerbouw-, fruitteelt- en vollegrondstuinbouwbedrijven en boomteeltbedrijven, waarvan de bomen rechtstreeks in de grond zijn geplant. Melkveebedrijven zijn doorgaans ook grondgebonden.

Niet-grondgebonden agrarisch bedrijf: een agrarisch bedrijf waarvan de productie niet in overwegende mate afhankelijk is van het voortbrengend vermogen van onbebouwde grond in de directe omgeving van het bedrijf. Niet-grondgebonden bedrijven zijn in ieder geval: intensieve veehouderijen, glastuinbouwbedrijven, gebouwgebonden teeltbedrijven en kwekerijen, zoals champignonenteeltbedrijven, witlofkwekerijen, nertsenkwekerijen, sommige viskwekerijen en sommige wormenkwekerijen.

BIJLAGE 3

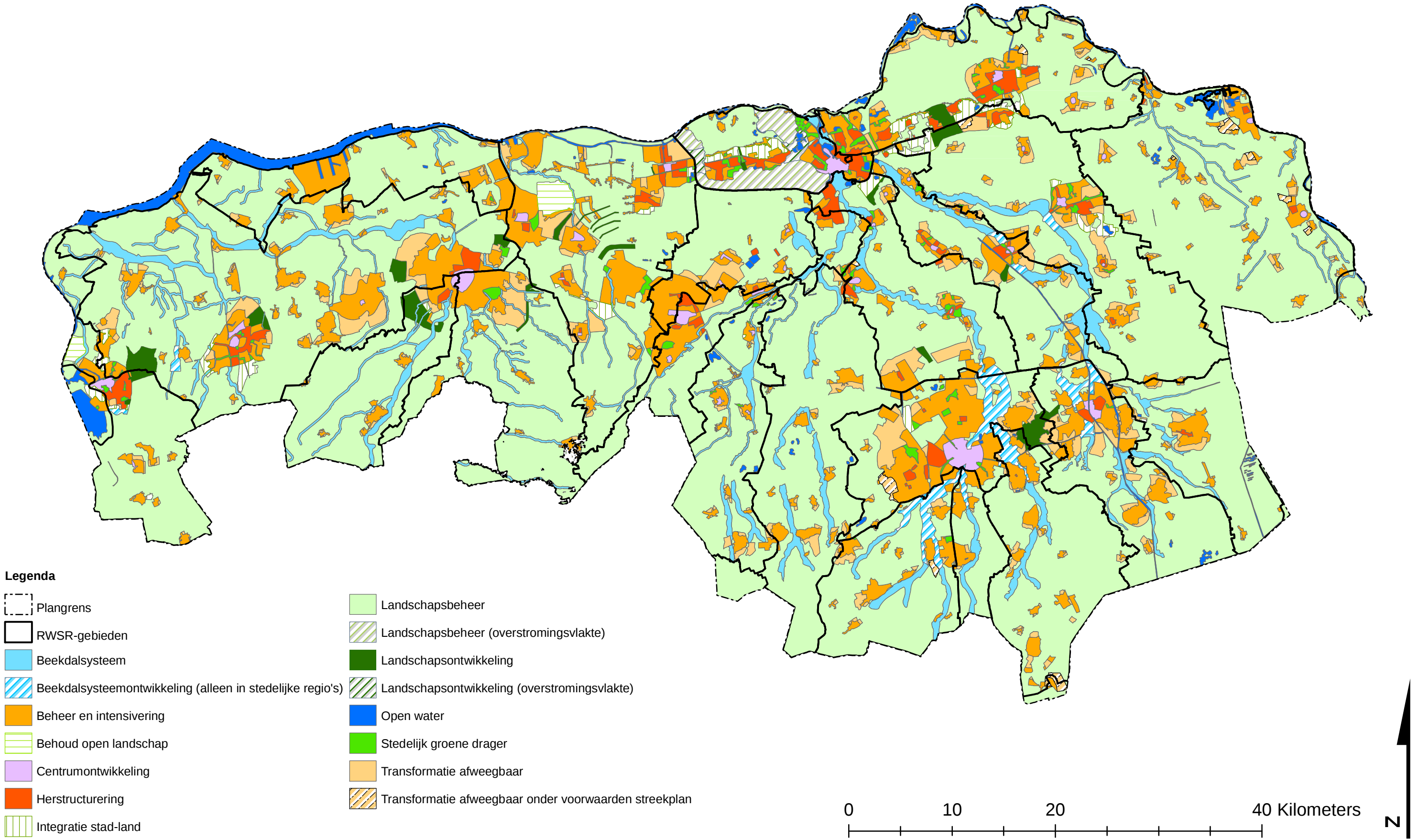
Literatuurlijst

- ARCADIS, Notitie Reikwijdte en Detailniveau plan-MilieuEffectRapport waterhuishoudingsplan 2009 en waterbeheerplannen 2009 (in opdracht van provincie Brabant en Brabantse waterschappen), 29 oktober 2007.
- Bobbink, R., M. Hart, M. van Kempen, F. Smolders en J. Roelofs, 2007. Grondwaterkwaliteitsaspecten bij vernatting van verdroogde natte natuurplek in Noord-Brabant. B-WARE Research Centre. In opdracht van Provincie Noord-Brabant.
- Broekmeijer, M.E.A., E.P.A.G. Schouwenberg, M. van der Veen, A.H. Prins & C.C. Vos, 2006. Effectenindicator Natura 2000-gebieden; achtergronden en verantwoording ecologische randvoorwaarden en storende factoren, Alterra-rapport 1375. Alterra, Wageningen.
- <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1>
- <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k>
- Provincie Brabant, concept-ontwerp waterplan 2010-2015, versie 6.6, 24 september 2008.
- Provincie Brabant, uitvoeringsprogramma Provinciaal Waterplan 2010-2015, versie 8, oktober 2008.
- Waterschap Aa en Maas e.a., waterprogramma's, versie t.b.v. stuurgroep april/mei 2008.
- Waterschap Aa en Maas, Concept WBP, september 2008.
- Waterschap Brabantse Delta, Kadernota 2008, Fundament voor de toekomst. (bestuurlijk goedgekeurd in juni 2008).
- Waterschap Brabantse Delta, actieprogramma emissiebeheer, april 2008.
- Waterschap Brabantse Delta, Doelrealisatie inrichtingen watersysteem voor Waterbeheerplan 2010-2015, september 2008.
- Waterschap Brabantse Delta, actieprogramma emissiebeheer, april 2008.
- Waterschap De Dommel e.a., waterprogramma's. Versie januari 2008.
- Waterschap De Dommel, maatregeltabel behorend bij waterprogramma, versie
- Waterschap De Dommel, concept WBPIII, september 2008.

BIJLAGE 4

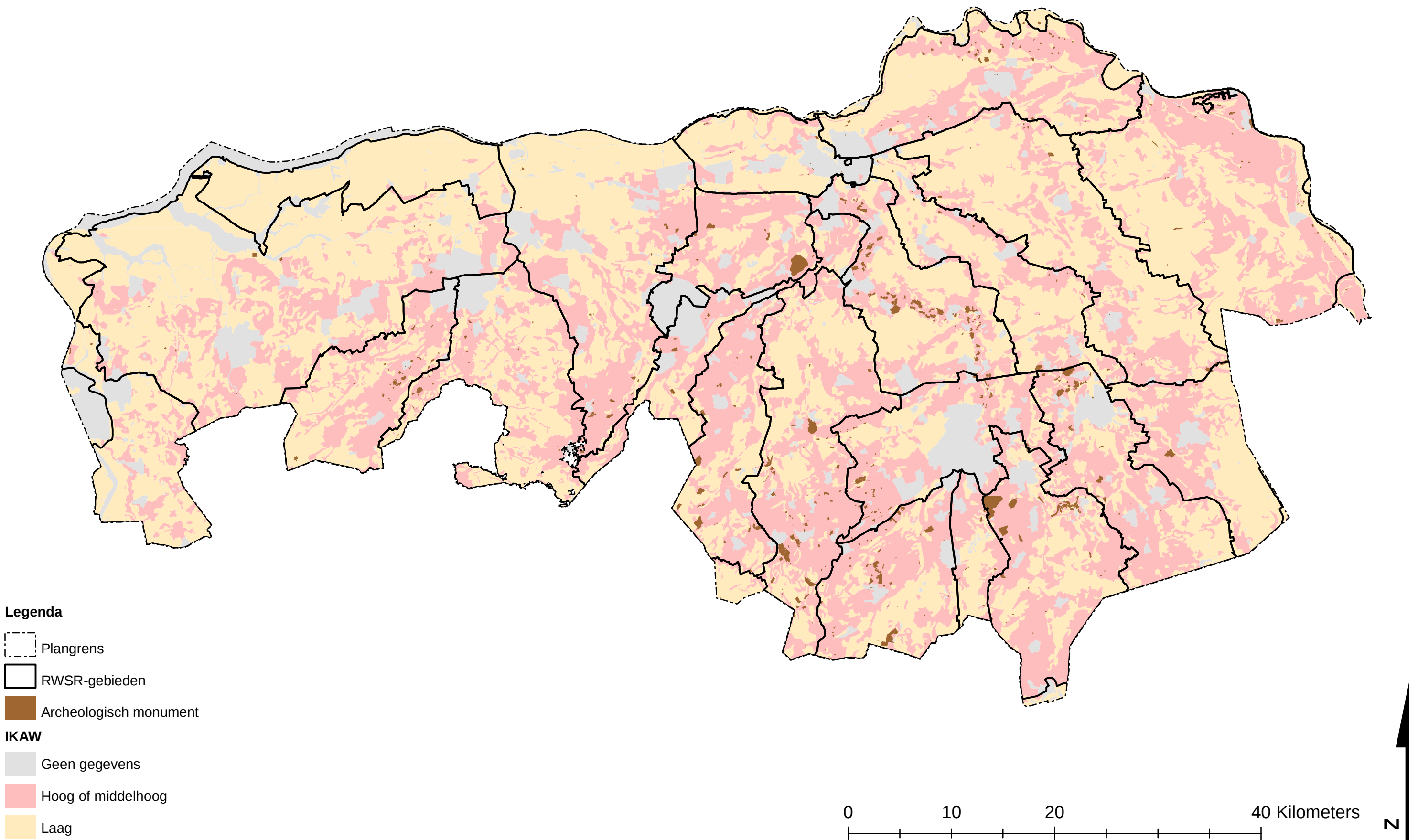
Kaarten ten behoeve van Risico-beoordeling

PlanMER water Noord-Brabant Wonen & Werken

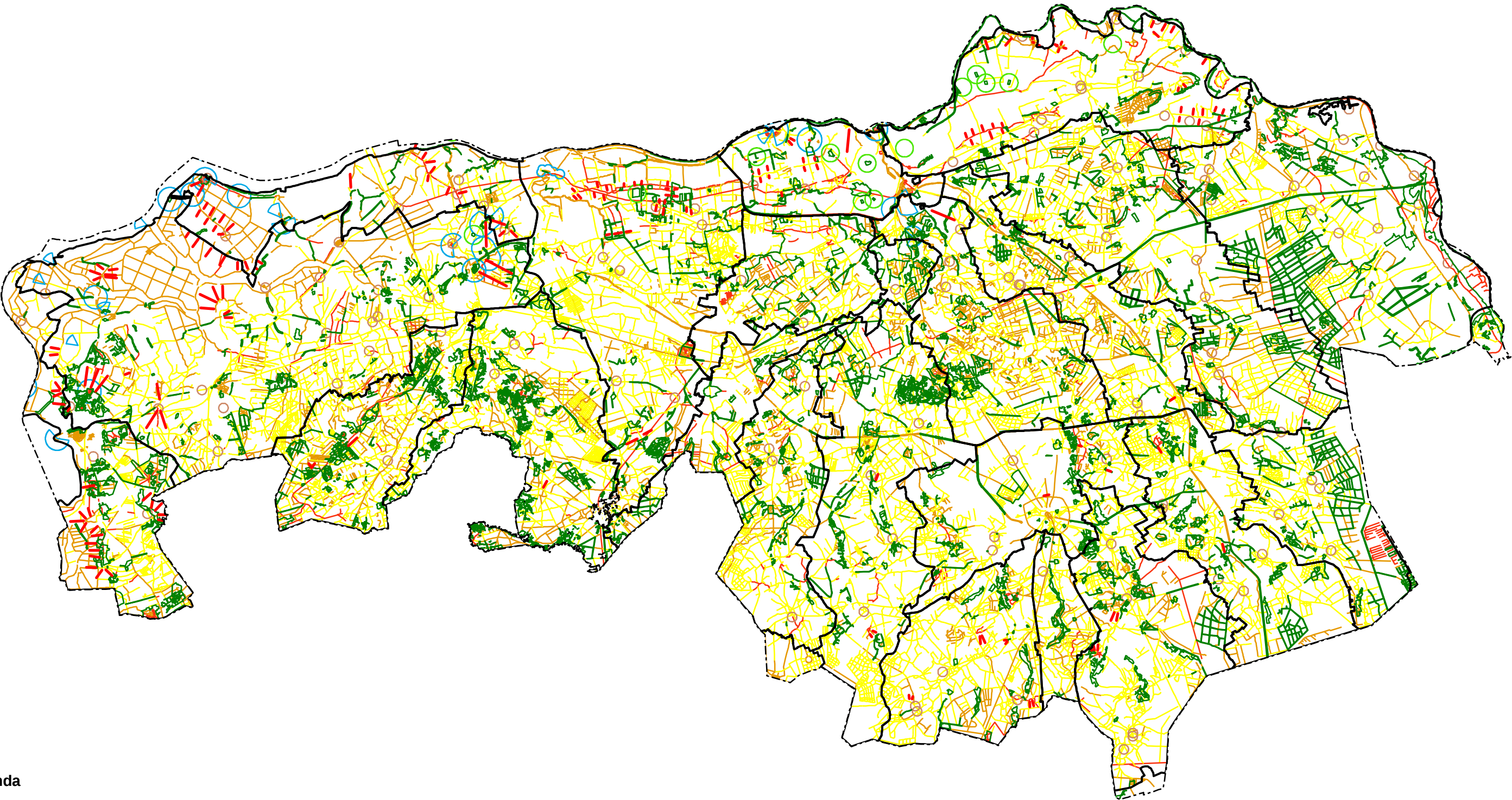
PlanMER water Noord-Brabant

Archeologische Waarden

PlanMER water Noord-Brabant

Cultuurhistorische Waarden

Legenda

- Plangrens

 RWSR-gebieden

 Zichtrelatie

 Historische groenstructuur
- Eendenkooi

 Molenbiotoop

 Schootsveld
- Zeer hoog

 Hoog

 Redelijk hoog
- Historische zichtrelaties vlak

 Historische geografie lijn

